

หลักคุณธรรมจริยธรรมและการประยุกต์ใช้ ในการจัดการทุนมนุษย์และการประกอบการ

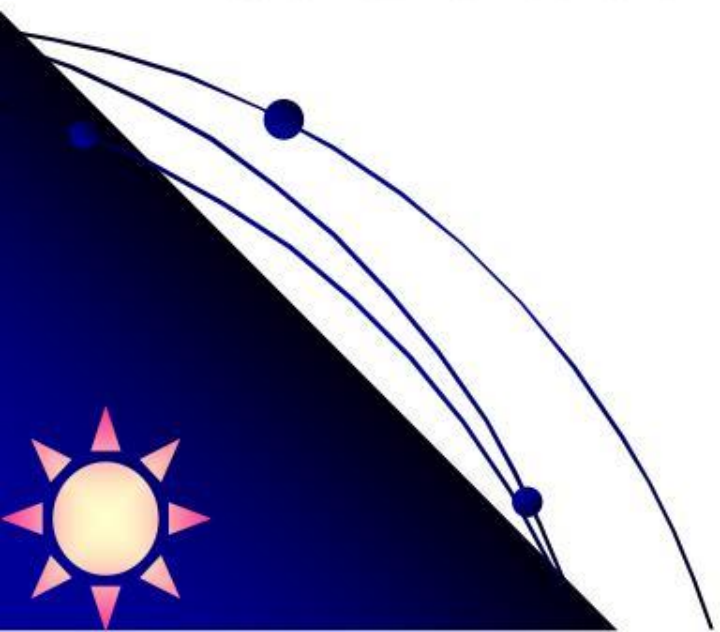
โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ปานจันทร์

คุณธรรม จริยธรรม

หัวใจการพัฒนาคน

แสดงความคิด
อย่างมีเหตุผล

ใช้เหตุผล
มากกว่า
อารมณ์

เห็นแก่ประโยชน์
ของส่วนรวม

เคารพระเบียบ
ของสังคม

ฟังข้อคิดเห็น
ของผู้อื่น

ยอมรับเมื่อ
มีเหตุผลที่ดีกว่า

ส่วนที่ 1 ความหมาย

คุณธรรม (คุณทำ) = คุณ + ธรรม

คุณ = คุณค่า, คุณประโยชน์,
คุณงามความดี

ธรรม = สิ่ง, สภาพ, กฎเกณฑ์,
หลัก

หลักคุณธรรมจริยธรรมในการพัฒนาตนเอง:

ความรู้คู่คุณธรรม

คุณธรรม (Morality) เป็นลักษณะที่ดีงามของบุคคล ซึ่งจะยอมรับและเห็นคุณค่าคุณธรรมเป็นพื้นฐานการแสดงออกของการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ๆ คุณธรรมยังเป็นบ่อเกิดของจริยธรรม

จริยธรรม = จริย + ธรรม

จริย = ความประพฤติ,
พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ธรรม = สิ่ง, สภาพ, กฎเกณฑ์,
หลัก

หลักคุณธรรมจริยธรรมในการพัฒนาตนเอง:

ความรู้คู่คุณธรรม

ความหมาย

จริยธรรม มาจากคำว่า จริย+ธรรม

จริยะ หมายถึง ความประพฤติ หรือ
กิริยาที่ควรประพฤติ

ธรรม หมายถึง คุณความดี

หลักคำสอนของศาสนาหลักปฏิบัติ

องค์ประกอบของจริยธรรม

- เป็นความประพฤติ
- สะท้อนความนึกคิดและจิตสำนึก
- เกิดการกระทำดี ไม่มุ่งให้เกิดผลร้าย
- สร้างผลดีแก่ตนเองและผู้อื่น

คุณธรรม

จริยธรรม

??

??

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในการบริหารจัดการทุนมนุษย์และ การประกอบการ

ธรรมคຸ້ມครองโลก

ธรรมเป็นโลกบาล คือ คຸ້ມครองโลก ๒ อย่าง

๑. หิริ   ความละอาย.
๒. โอตตัปปะ   ความเกรงกลัว.

องฺ. ทก. ๒๐/๖๕. ขุ. อิติ. ๒๕/๒๕๗.

"เงิน" สามารถเปลี่ยน

"คนธรรมดา"

ให้กลายเป็น

"คนหน้าด่าน" ...ได้

วัคซีนเข็ม 3 สำหรับ..

คนหน้าด่าน

คนหน้าด่าน

ทำของปลอมขายเองซะเลย

คุณธรรม ที่ทำให้งาม

1. ความอดทน
2. ความเสียสละ

อริยสัจ 4

ความจริงที่ทำให้ผู้เข้าถึงกลายเป็นอริยะ

ทุกข์

สภาพที่ทนได้ยาก

สมุทัย

เหตุที่ทำให้เกิดทุกข์

นิโรธ

ความดับทุกข์

มรรค

แนวปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับทุกข์

มนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ

คนสมบูรณ์แบบ หรือมนุษย์โดย
สมบูรณ์ เป็นนักการตลาดที่หลักคุณธรรม
หรือคุณสมบัตินี้ ๗ ประการคือ

สติปัฏฐาน ๓

๑

รู้หลักและรู้จักเหตุ

๒

รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล

๓

รู้จักตน

๔

รู้จักประมาณ

รู้จักกาล

รู้จักชุมชน

รู้จักบุคคล

คุณธรรม ๗ ข้อนี้ เรียกว่า
คุณธรรมสำหรับคนดี หรือคนที่แท้ทรู

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน

พุทธทาสภิกขุ

เป็นมนุษย์

เป็นได้

เพราะใจสูง

เหมือนหนึ่งยูง

มีดี

ที่แววขน

ถ้าใจต่ำ

เป็นได้

แต่เพียงคน

ย่อมเสียที่

ที่ตน

ได้เกิดมา

มนุษย์ แปลว่า ผู้มีใจสูง

ใจมนุษย์จะสูงได้ เพราะมีสิ่งต่าง ๆ

ต่อไปนี้บรรจุอยู่ภายใน คือ

1. ความรู้

2. ความสามารถ

3. คุณธรรม

4. อุดมคติ

5. อุดมการณ์

6. ความสงบสุข

การพัฒนาตนเอง
จะต้องกระทำทั้ง 3 ด้านพร้อมๆ กัน คือ

- (1) พัฒนาพฤติกรรม
- (2) พัฒนาจิตใจ
- (3) พัฒนาปัญญา

การพัฒนาที่ต้องอาศัยและเสริมซึ่งกันและกันนี้ เรียกว่า “**หลักแห่งความสัมพันธ์**”

การพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะ

ส่วนบุคคลที่จำเป็น 5 ประการ

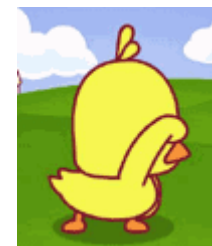
1. ความรู้ลึกว่าตนเองมีเป้าหมายในชีวิต

บุคคลจะต้องพัฒนาตนเองให้มี

เป้าหมายในชีวิต มีอนาคต มีความ

มุ่งมั่น โดยเชื่อว่าตนเองสามารถ

พัฒนาได้

2. ความรู้สึกกล้าที่จะปฏิสัมพันธ์กับ

ผู้อื่น บุคคลจะต้องพัฒนาตนเองให้

มีความรู้สึกกล้าและมีปณิธานอัน

แน่วแน่ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ

ผู้อื่น

3. ความรู้ลึกเปิดเผยและถ่อมตน บุคคลจะต้อง
พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่
จำเป็น ให้มีความรู้ลึกจริงใจ เปิดเผยและรู้จัก
ถ่อมตัว

4. ความรู้ลึกศรัทธาและมั่นคง บุคคลจะต้อง
พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่
จำเป็น ให้มีความเชื่อ ความศรัทธาในตนเอง
อย่างมั่นคง

5. ความมีเสน่ห์ในตนเอง บุคคลจะต้องพัฒนา ตนเองให้มีเสน่ห์ตามวิธีการของ เดล คาร์เนกี (Dale Carnegie, 1937)

5.1 แสดงตนให้เป็นผู้ที่ร่าเริงแจ่มใส

5.2 แสดงตนให้ชอบบุคคลอื่นที่เราติดต่อ

ด้วย

**5.3 แสดงความสนใจร่วมในสิ่งที่เขา
สนใจ**

**5.4 แสดงความชื่นชมและยกย่องเขา
ตามโอกาสอันควร**

**5.5 แสดงความรู้สึกคล้อยตามเขาตาม
ความเหมาะสม**

สุภายิตเตือนตนเอง

ฟังชนะคนโกรธ

ด้วยความไม่โกรธตอบ

ชนะความเลว

ด้วยความดี

ชนะความตระหนี่

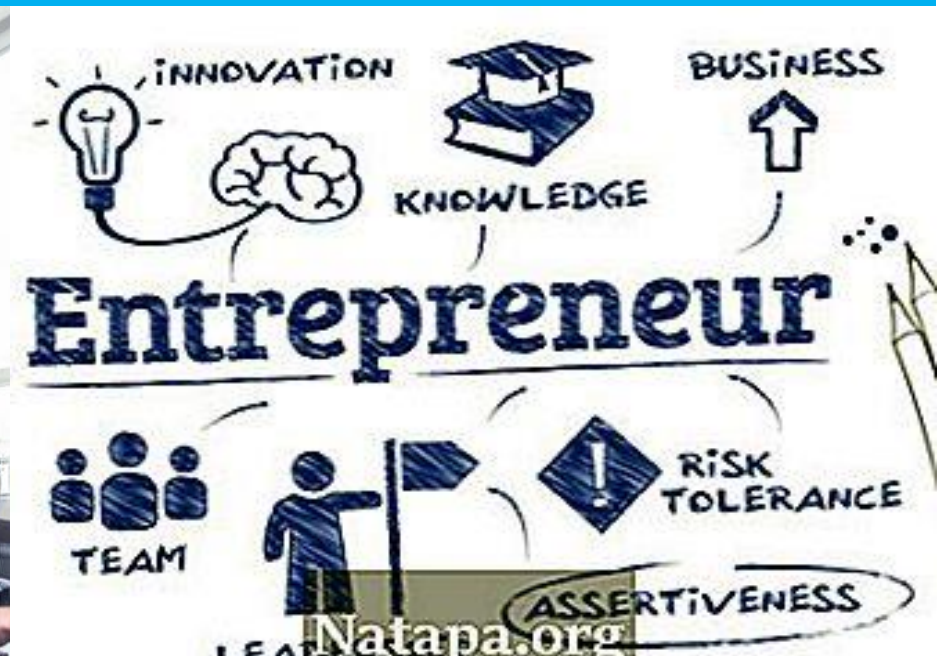
ด้วยการให้

ชนะคนพูดพล่อยๆ

ด้วยคำพูดจริง

คุณธรรม จรรยาบรรณในการ จัดการทุนมนุษย์และการ ประกอบการ

4 คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

อดทน
ยึดมั่น
ไม่ย่อท้อ

ชอบ
ความเสี่ยง

คิดอย่าง
สร้างสรรค์

กล้า
เปลี่ยน
แปลงถือ
เป็นโอกาส

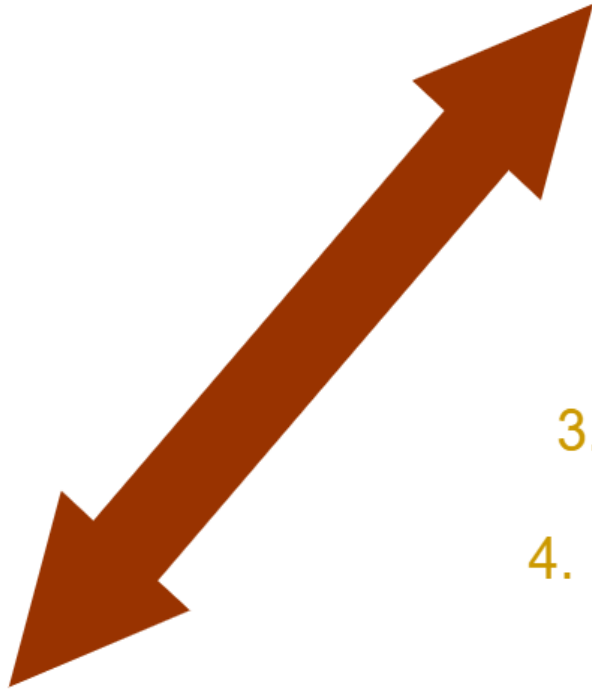
คุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

คุณธรรมในการประกอบอาชีพ คือ สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดคุณงามความดี ยึดมั่นในคุณธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้ราบรื่น ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ คือ การรับรู้และสำนึกในการกระทำของตนอย่างเต็มที่
2. ความมีระเบียบวินัย คือ การปฏิบัติตามข้อกำหนด คำสั่ง ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
3. ความเสียสละ หมายถึง การยอมเสียสิ่งที่เป็นของตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น หรือสังคม
4. ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ ซึ่งในการปฏิบัติงานใดๆ จะสำเร็จลุล่วงได้ดีนั้น จะต้องเกิดความสามัคคี
5. ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งทางกายทางวาจา และทางใจ ไม่คดโกงเอาเปรียบ

จริยธรรมที่มีต่อผู้บริโภค หรือตลาดเป้าหมาย

1. ต้องปฏิบัติต่อผู้บริโภคเสมอ
2. ต้องจัดจำหน่ายสินค้าในราคายุติธรรม
3. ต้องไม่กระทำการใดๆที่ทำให้ราคาสูงขึ้น
4. ต้องจัดหาสินค้าที่มีประโยชน์และมีคุณภาพ

จริยธรรมที่มีต่อคู่แข่งชั้น

ไม่ปฏิบัติการใดๆที่เป็นก่อกวนคู่แข่งชั้น

ไม่ทำลายคู่แข่งชั้นในลักษณะต่างๆ

ควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
ทางสังคมต่างๆที่คู่แข่งชั้นขอความร่วมมือมา

จริยธรรม
ต่อสังคม

ไม่ประกอบธุรกิจที่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ไม่ดำเนินธุรกิจที่
สร้างความเสื่อมลงแก่สังคม

ไม่ให้การดำเนินงานของธุรกิจส่ง
ผลกระทบต่อสภาพ
ความเป็นอยู่ของคนในสังคม

สร้างงานให้เกิดขึ้นในสังคม

จรรยาบรรณทางธุรกิจ

“จรรยาบรรณ” มาจากคำ 2 คำ คือ “จรรยา” กับ “บรรณ” ซึ่งสามารถแยกให้เห็นอย่างชัดเจนได้ดังนี้

คำว่า “จรรยา” มาจากภาษาสันสกฤต ถ้าเป็นบาลีก็ใช้ “จริยา” ซึ่งไทยเรานำมาใช้ทั้ง 2 คำ ในความหมายที่ใกล้เคียงกันคือ หมายถึง “ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ”

ในแง่ของ “ความประพฤติ” นั้น ทั้ง “จรรยา” และ “จริยา” สามารถที่จะใช้ในความหมายในทางที่ไม่ดีได้ด้วย ดังเช่น “ไม่มีจรรยา” ก็หมายถึง ผู้ที่ประพฤติในทางไม่ดีสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้น

จรรยาบรรณ

- ★ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรขององค์การวิชาชีพที่กำหนดให้สมาชิกของวิชาชีพนั้น ๆ ประพฤติปฏิบัติเพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณและฐานสมาชิกและของวิชาชีพนั้น ๆ
- ★ จรรยาบรรณ เป็นส่วนหนึ่งของจริยธรรม

(สมคิด บางโม, 2549)

จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ผู้ประกอบการอาชีพควรปฏิบัติ

มีความรักและความศรัทธาต่อวิชาชีพ

จริยธรรม

ในทางศาสนา   ในการประกอบวิชาชีพ   ในการทำงาน

ปทัสสถาน

ศีลธรรม

จรรยาบรรณ

วินัย

ประกาศิต

ควร

พึง

ต้อง

พฤติกรรม

คุณธรรม

จรรยา

วินัย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อคน

เพื่อคน + งาน

เพื่องาน

ผล

ดี

ศักดิ์ศรี + ประสิทธิผล

ประสิทธิผล

ความสำคัญของจริยธรรมในการประกอบการ

1. ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละสาขาได้ใช้วิชาชีพในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
2. ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสำนึกในหน้าที่และมีความรับผิดชอบในงานของตน
3. ช่วยส่งเสริมและควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพเป็นที่ เชื่อถือและไว้วางใจได้ในเรื่องของความปลอดภัยและการบริการที่ดี
4. ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพไม่เอาัดเอาเปรียบผู้บริโภค และไม่เห็นแก่ ตัว ทั้งนี้ต้องยึดหลัก โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคเสมอ
5. ช่วยให้วงการธุรกิจของผู้ประกอบอาชีพมีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีความเอื้อเฟื้อต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

สรุป

ความสำคัญของจริยธรรมในการประกอบการ

1. ช่วยให้ผู้ประกอบการได้ใช้วิชาชีพในทางที่ถูกต้องเหมาะสมต่อ

ลูกค้า ลูกจ้าง พนักงานตลอดจนมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในงานของตน

2. ช่วยส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าและบริการให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ของ

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

3. ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพไม่เอาัดเอาเปรียบลูกค้าตลอดจนความซื่อสัตย์

ยุติธรรม และมีความเอื้อเฟื้อต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

ทั้งหมดที่กล่าวมา เรื่องของจริยธรรมทางธุรกิจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากเพราะเป็น

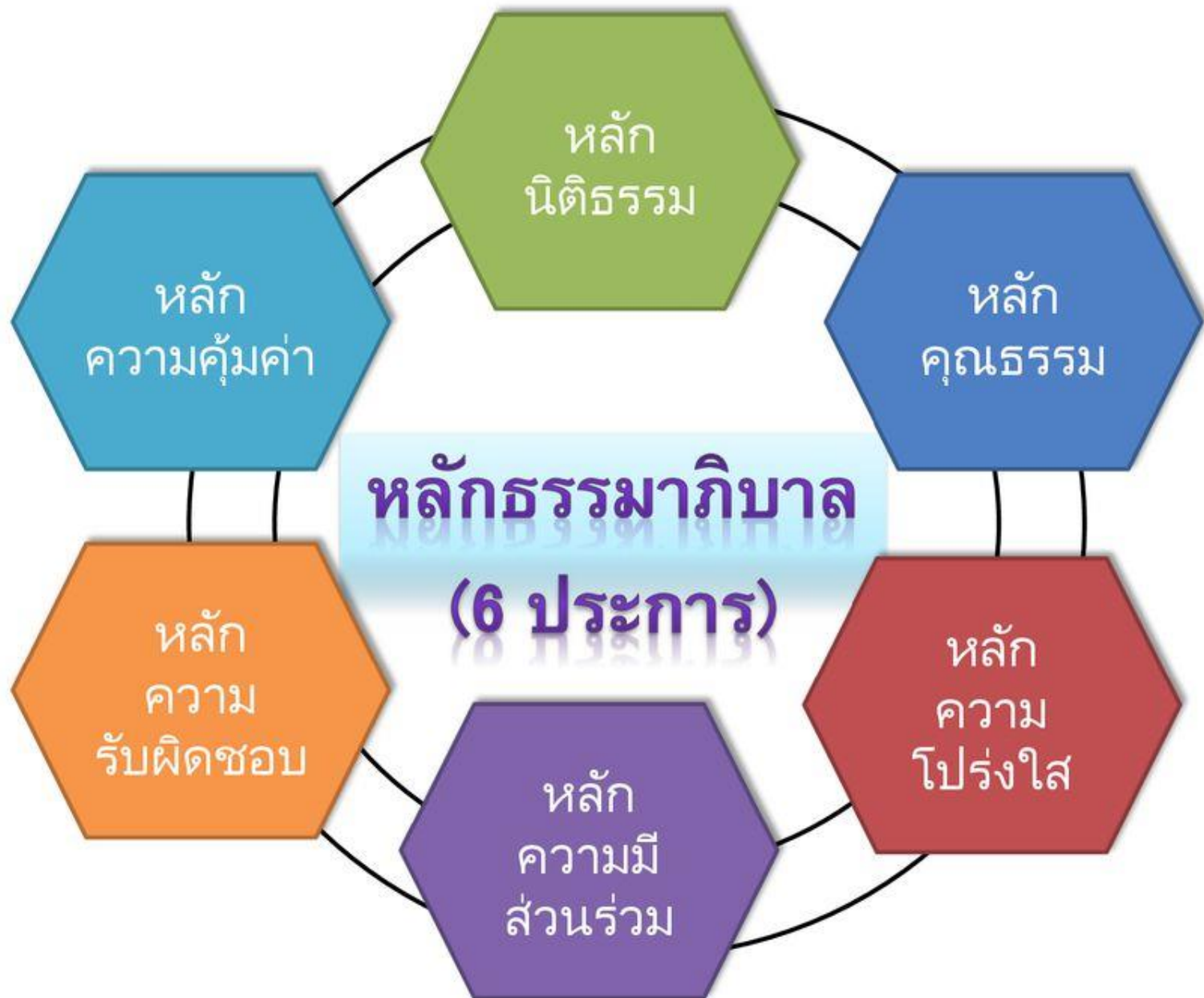
บรรทัดฐานที่สังคมให้การยอมรับทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคต จนเป็นกระทั่งเป็นที่มาของ

หลักธรรมาภิบาล(Good Governance)

การบริหารองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาล

หลักประสิทธิผล
(Effectiveness)

หลักประสิทธิภาพ
(Efficiency)

หลักการตอบสนอง
(Responsiveness)

หลักภาระรับผิดชอบ
(Accountability)

หลักความโปร่งใส
(Transparency)

หลักการมีส่วนร่วม
(Participation)

หลักการกระจายอำนาจ
(Decentralization)

หลักนิติธรรม
(Rule of Law)

หลักความเสมอภาค
(Equity)

หลักมุ่งเน้นฉันทามติ
(Consensus Oriented)

หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลสากล

ทัศนคติ พฤติกรรม

คุณธรรม(Virtue) &
จริยธรรม (Ethics)

ธรรมาภิบาล
(Good Governance)

แหล่งเป็นระบบ

กลไกการควบคุม

ตนเอง

โครงสร้าง
ระบบ
กระบวนการ

ลดความสูญเสีย ขจัดครุฑ์ไหล ป้องกันการทุจริต ประพฤติ และดำเนินการที่มีชอบ
เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า โปร่งใส ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรง เทียบธรรม

บริษัท

+

อภินิหาร

บริษัทขนาดใหญ่

บริษัทอภินิหาร

บำรุงรักษา ปกครอง

การกำกับดูแลและบริหารจัดการในองค์กร

บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ คือ การเติบโตที่ยั่งยืน

1. สามารถสร้างกำไร

2. มีเสถียรภาพและความโปร่งใส

3. เจริญเติบโต

4. เพื่อแผ้วถางสังคม

หลักการบรรษัทภิบาลที่ดีของ OECD

(Organization for Economic Cooperation and Development)

องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา

- ◆ นโยบายด้านบรรษัทภิบาล
  - ◆ สิทธิของผู้ถือหุ้น
    - ◆ การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
    - ◆ บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับบริษัท
    - ◆ การเปิดเผยข้อมูล
    - ◆ บทบาทและความรับผิดชอบของกรรมการบริษัท

บรรษัทภิบาล : ธรรมภิบาล

บรรษัทภิบาล

(Good Corporate Governance)

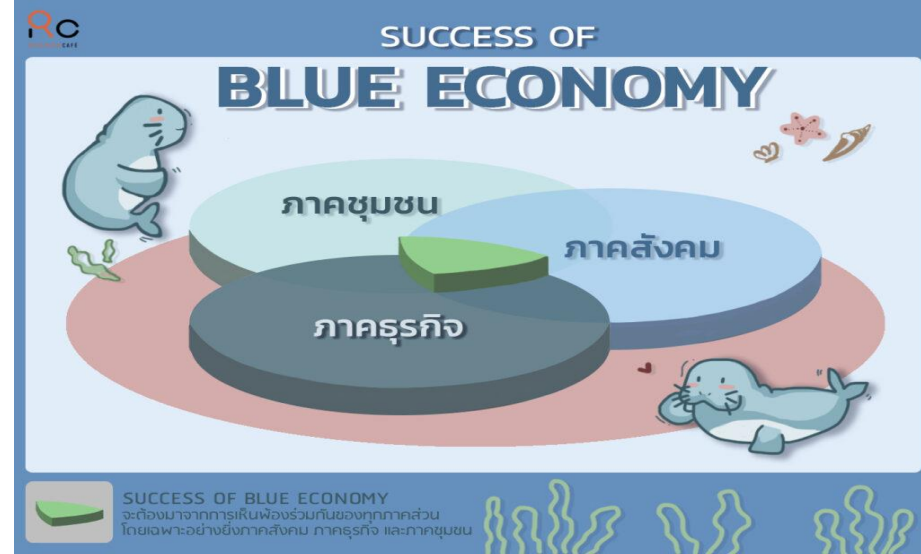
ธรรมภิบาล

(Good Governance)

การบริหารจัดการที่ดี หรือ
ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี

หลักคุณธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม : พื้นฐาน ของทุนมนุษย์และความเป็นผู้ประกอบการ

หลักคุณธรรมสำหรับการดำเนินธุรกิจ

1. ความซื่อตรง (Integrity)
2. ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty)
3. ความมีศีลธรรม (Morality)
4. ความยุติธรรม (Fairness)
5. การรักษาคำมั่นสัญญา (Promise Keeping)
6. การไม่ขัดแย้งผลประโยชน์ (Conflict of Interest)
7. การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ (Compliance with Laws and Regulations)
8. การรักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรี (Reputation and Dignity)

1.ด้านการผลิต

1.1 ผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพออกสู่ตลาดได้ ขนาดตามสัดส่วน

1.2 ผลิตสินค้าไม่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม

1.3 ผลิตสินค้าไม่เสร็จตรงตามเวลา

1.4 ผลิตสินค้าโดยคัดลอก

1.5 ผลิตสินค้าแบบสุกเอาเผากิน ชำรุด ไม่ทนทาน

1.6 ผลิตสินค้าปลอมออกจำหน่าย

2.การจัดจำหน่าย

2.1 การจำหน่ายสินค้าแบบฉวยโอกาส

2.2 จำหน่ายสินค้าคุณภาพต่ำ

2.3 จำหน่ายสินค้าแบบเอาัดเอาเปรียบจนเกิน

2.4 จำหน่ายสินค้าและบริการแบบขาดความรับผิดชอบ

2.5 จำหน่ายสินค้าโดยวิธีตัดราคาให้ต่ำกว่าผู้อื่น

3.ด้านการบริการ

3.1 การบริการขนส่ง กรณีผู้ซื้ออยู่ไกล

3.2 การบริหารการขายติดตามให้คำแนะนำ

3.3 การบริการผ่อนชำระ คือ ซื้อสินค้าแบบผ่อนส่ง

3.4 บริการด้านความปลอดภัย

3.5 การบริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชนิดสินค้า

4.ความซื่อสัตย์ในอาชีพธุรกิจ

4.1 รายงานข้อมูลความเป็นจริงต่อผู้บริหาร

4.2 การผ่อนลดทางการเงิน

4.3 การรักษาข้อมูลและความลับของกิจการ

4.4 การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้า

5.ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

5.1 ผลิตสินค้าโดยทำลายสภาพแวดล้อม

5.2 การควบคุมเสียง

5.3 การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพรับใช้สังคม

5.4 ยกระดับชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้บริโภคมีฐาน

5.5 การเป็นผู้เสียสละโดยช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การ ส่งเสริม

ผลิตภัณฑ์การทำงานนั่นเอง

6. การปฏิบัติตามกฎหมาย

6.1 การตั้งราคาสินค้า

6.2 การแข่งขันทางการค้า มีสาระดังนี้

6.2.1 การจูงใจกล่าวร้ายโจมตีคู่แข่งด้วยวิธีต่างๆ

6.2.2 ทำสินค้าปลอม

6.2.3 โฆษณาชวนเชื่อแล้วไม่รักษาคำมั่นสัญญา

6.2.4 ใช้กลยุทธ์ฉ้อฉลถึงความลับคู่แข่ง

6.2.5 หลอกลวงลูกค้าให้หลงเชื่อ

6.2.6 บีบบังคับให้ลูกค้าซื้อสินค้าที่ไม่ต้องการ

7. ดำรงรักษาความยุติธรรม

7.1 ความเสมอภาคในการทำธุรกิจ

7.2 สิทธิต่าง ๆ ที่บุคลากรเจ้าหน้าที่ ถูกจ้าง ฟังได้รับความยุติธรรม

7.3 ความเสมอภาคในการจำหน่าย ซื่อขายรวมทั้งการบริการลูกค้า

7.4 สิทธิเสรีภาพในการรับข้อมูลทางธุรกิจด้านต่าง ๆ โดยเท่าเทียมกัน

7.5 ความเสมอภาคในการรับค่ายกย่องค่าตอบแทน

8. ความเชื่อถือ

องค์ประกอบของจรรยาบรรณด้านความเชื่อมีดังนี้

1. ดำรงรักษาเกียรติประวัติ ทำธุรกิจมิให้ต่างพร้อย
2. พัฒนาปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์
3. การศึกษาและวิจัยธุรกิจ
4. ปฏิบัติตามคำสัญญาตลอดจนการปฏิบัติตามข้อตกลง

9. การเคารพในสิทธิเสรีภาพ

9.1 ความปลอดภัยในชีวิต จิตใจ ของบุคคลตลอดจนทรัพย์สิน
ผลกระทบต่อลูกจ้าง คนงาน

9.2 ความเสมอภาคและเป็นธรรมจากการทำงาน

9.3 การคุ้มครองและส่งเสริมสุขภาพอนามัย

9.4 การสงเคราะห์ช่วยเหลือถือเป็นสวัสดิการแก่คนงาน

9.5 ให้ความยุติธรรมในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาจาก

การทำงาน

Workshop (Group Discussion)

วิเคราะห์การปรับใช้หลักคุณธรรมในการจัดการทุนมนุษย์และการประกอบการ

1. ปัญหาที่เกิดจากการขาดคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบการจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรบ้าง
2. คุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมสำหรับการประกอบการมีอะไรบ้าง
3. แนวทางสำหรับการพัฒนาคุณธรรมให้กับผู้ประกอบการมีแนวทางอย่างไรบ้าง

การประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมสำหรับการ

ครองตน ครองคนและครองงาน

ตามแนวทางการพัฒนาทุนมนุษย์และ

ความเป็นผู้ประกอบการ

หลัก 3 ครอบง

➤ ครอบตน

➤ ครอบคน

➤ ครอบงาน

การครองตน

การครองตน คือ การรู้จักตนเอง มี

เป้าหมายในชีวิตที่แน่นอน เรียกว่ามี

เป้าหมายแห่งตน รู้จักควบคุมตนหรือมี

วินัยแห่งตน หมายความว่า ทำงานสำเร็จ

ได้ด้วยตนเอง

- การครองตนที่ดีควรใช้หลักการดังต่อไปนี้
  1. การรู้จักตนเองด้วยความมีสติ คือ มีความมั่นคงตั้งมั่นกับเป้าหมายแห่งตน และมีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป
  2. มีความอดทนและความสงบเสงี่ยม ให้เกียรติกับบุคคลทุกระดับชั้น
  3. มีความขยัน ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นและรู้จักช่วยตนเอง
  4. ไม่ทำตนให้อยู่ในความประมาท เช่น การลุ่มหลงในอบายมุข พัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้อยู่เสมอ
  5. รู้จักการถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่อวดเก่ง อวดดี ต้องเอาดีมาอวด
  6. มีความสำนึกในคุณงามความดีของตนเองและผู้อื่น

หลักการครองตน

1. ภูมิ 3

(1) ภูมิรู้ (2) ภูมิธรรม (3) ภูมิฐาน

2. การครองชีวิต (ฆราวาสธรรม 4)

(1) สัจจะ ความจริง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ พูดจริง ทำจริง

(2) ทมะ ฝึกงาน ปรับตัวเอง ควบคุมตัวเอง

(3) ขันติ อุดทน ขยันหมั่นเพียร ไม่ท้อถอย

(4) จาคะ เสียสละ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ครองตน (ต่อ)

3. อคติ 4

(1) ฉันท์ ทาคติ

ด่าเอียงเพราะไม่ชอบ

(2) โท สาคติ

ด่าเอียงเพราะโกรธ

(3) โม หาคติ

ด่าเอียงเพราะเขลา / หลง

(4) ภ ยาคติ

ด่าเอียงเพราะกลัว

การครองคน

การครองคน คือ การรู้จักคนอื่น มองคนอื่นในแง่ดี ในการทำงานร่วมกับคนอื่น การครองคนเป็นเรื่องที่ยากที่สุด หลักทางพุทธศาสนาได้กำหนดไว้ อย่างชัดเจนดังนี้

1. การรู้จักเสียสละแบ่งปันด้วยจิตใจที่โอบอ้อมอารี
2. การรู้จักเลือกใช้เวลาที่อ่อนหวาน คนอื่นฟังแล้วสบายใจ อยากอยู่ใกล้
3. พลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ยกย่องชมเชยเมื่อผู้อื่นทำงานประสบความสำเร็จ
4. การทำตนให้เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย คือ การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้การทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีน้ำใจต่อกัน

หลักการครองคน

เอาใจเขา มาใส่ใจเรา รู้เขา รู้เรา

1. สังคหวัตถุ

- (1) ทาน   ให้ปัน เพื่อแผ่ สวัสดิการ ศิลปวิทยา
- (2) ปิยวาจา   คำสุภาพ แนะนำสิ่งประโยชน์
                                 ชักจูงสิ่งที่ดีงาม
- (3) อิตถจริยา   ทำประโยชน์ ช่วยเหลือ
- (4) สมานัตตตา   เข้ากับคนอื่นได้ ร่วมสุขร่วมทุกข์
                                 เอาตัวเข้าสมาน

ครองคน (ต่อ)

2. พรหมวิหาร

(1) เมตตา ปรารถนาให้เป็นสุข

(2) กรุณา ช่วยให้พ้นทุกข์

(3) มุทิตา พลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี

(4) อุเบกขา ความวางเฉย ไม่ดีใจ เสียใจ
เมื่อผู้อื่นวิบัติ

การครองงาน

การครองงาน คือ การรู้จักงานที่ตนเองกำลังทำ และทำงานอย่างมีความสุข รักและชอบในงานที่ตนเองกำลังทำอยู่ มีวิธีการครองงาน ดังนี้คือ

1. การครองงาน โดยใช้ความรู้และปัญญา
2. การครองงาน โดยใช้หลักกรรมมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ คือ การมีใจรัก
3. การให้ความรักและความเคารพในงานอาชีพของตน ไม่ดูถูกหรือให้ใครดูหมิ่นในงานของตน

หลักการครองงาน

1. หลักนิเคราะห์ ใช้อำนาจปกครอง (พระเดช)
2. หลักประเคราะห์ ส่งเสริมยกย่อง บำรุงขวัญ (พระคุณ)
3. รู้ทันโลก ก้าวมัน ทันโลก
(ฝ่ายบวก ได้ลาภ ได้ยศ สรรเสริญ สุข)
(ฝ่ายลบ เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์)

ครองงาน (ต่อ)

4. อิทธิบาท 4

นันทะ มีใจรัก พอใจ ทำให้สำเร็จ

วิริยะ พากเพียรทำ ขยัน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง

จิตตะ ใฝ่ใจ ไม่ปล่อย

วิมังสา ตรวจสอบ พิจารณา

โครงการงาน (ต่อ)

5. หลักในการทำงาน

- (1) หลักปฏิบัติในองค์การ (ศีล)
- (2) หลักวิชาการและการปฏิบัติ (พาหุสัจจะ)
- (3) หลักมนุษยสัมพันธ์การร่วมมือ (กัลยาณมิตร)
- (4) หลักเหตุผลและการปรับตัว (โสวัสสกตา)
- (5) หลักการมีส่วนร่วม ขวนขวายเอาใจใส่
ช่วยเหลือกิจการ (กิจกรณียะสุ)

ครองงาน (ต่อ)

5. หลักในการทำงาน (ต่อ)

- (6) หลักความขยันหมั่นเพียร อุทิศตนต่อองค์การ
(วิริยารัมภะ/ทักษตา)
- (7) หลักการวิจัย การค้นคว้า และการใช้ที่ปรึกษา
(ธรรมกามตา)
- (8) หลักความพอใจ สันโดษ ลาภยศตนเอง (สันตุษฏี)
- (9) หลักความระมัดระวัง ไม่ประมาท (สติ)
- (10) หลักการตัดสินใจ ภูมิปัญญา (ปัญญา)

ใบงาน

ประกอบการเรียนรู้

ให้นักศึกษานำเสนอกรอบแนวคิดความ

เป็นมนุษยย์ที่สมบูรณ์ + การเป็น

ผู้ประกอบการที่ดี จะมีลักษณะเป็นเช่นไร

จบการบรรยาย

ธรรมส์สวัสดิ์

